

Pátka Község Önkormányzata

**GAZDASÁGI
PROGRAMJA**

2019 – 2024. ciklusra

BEVEZETŐ

Pátka Község a Közép-Dunántúli régió, azon belül Fejér megyének a Székesfehérvári kistérségébe tartozó települése. A település több évszázados múltra tekint vissza. Székesfehérvártól 15 km-re található. A településen a víz-, gáz-, villany-, csatorna, kábel tv-, széles-sávú internet hálózat kiépített. Az 1-4. osztályos tanulók oktatását a Református Egyház fenntartásában lévő Pátkai Református Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, az óvodai nevelést a Pátkai Csemetekert Óvoda látja el. A községben működik házi orvosi szolgálat, védőnői-, vérvételi- és nőgyógyászati ellátás.

Az elkövetkezendő évekre szóló gazdasági programmal szemben az alábbi elvárásokat kell támasztani és az alábbiakat kell rögzíteni:

- a program megvalósításához a rendelkezésre álló forrásokat ki kell egészíteni az Európai Unió forrásaival,
- a program megvalósításakor figyelni kell arra, hogy az az önkormányzat likviditását ne veszélyeztesse,
- a működtetési prioritás a jelenlegi szolgáltatások továbbvitele, az intézmények stabil működtetésének biztosítása,
- a településen ellátandó feladatok hatékonyságának növelésére vonatkozó ötletek és elképzelések rendszerbe foglalása szükséges,
- a település külső megítélését javítani szükséges, hogy vonzó lehetőség legyen a betelepüdni vágyók, helyi fiatalok, turisztikai célcsoportok között.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

A község már a bronzkorban lakott hely volt, amiről feltárt leletek tanúskodnak.

A Dunántúlt megszállták a kelták és ezen időszak alatt Pátka a keltaság főhelyeként szerepel a történelemben.

A község határában elterülő Kőrakáspusztán maradt fenn a római kori Pannónia egyik különleges emléke, a Császár-víz duzzasztógátja. Az építmény egykor halastóvá duzzasztotta a patak vizét és a tavaszi árvizek ellen védte a völgy déli kijáratánál (Kisfalud környékén) létrejött római villagazdaságokat.

Az első írásos említés 1192-ből származik Patca, illetve Pathka néven. A település nevének eredete az ősi magyar "Paty" személynévnek - ka képző bokros származéka. A település mai névrokonai Páty, Pátyod és Rábapáty.

A XV. századi források a falu (possessio Pathka) említése mellett preadium Opathka-ról is szólnak, bizonygatóul annak, hogy a mai Pátka átellenében a tó jobb partján Ópátka is létezett. 1426-ban a település és térsége a tatai vár, 1430-ban már a csókakői váruradalom tartozéka.

Székesfehérvár török elfoglalásával (1543) Fejér megyében is több mint 150 évre állandósult a török uralom. Súlyos megpróbáltatásokat élt át a lakosság a török hódoltság évtizedei alatt, a falu teljesen elpusztult és átmenetileg elnéptelenedett. A jelenlegi falu 1640-ben létesült betelepített lakosokkal. Az új község teljesen református lett. A település gazdasági megerősödése a török kiűzése után következett be.

1692-ben Pátka a Hochburg család kezébe került és ennek a családnak az örökösei birtokolták 1945-ig (Trauttenberg, Tallián, Ivánka családok).

1707. augusztus 28-án, a Rákóczi vezette szabadságharc egyik jelentős eseménye zajlott le Pátkán. A szabadságharc egyik legdicsőbb vezetője, Bottyán János kuruc generális - vagy ahogy a nép nyelvén máig is fennmaradt, Vak Bottyán - Pátka községben tartja meg a dunántúli haditanácsot. Itt határozták meg a követendő eljárást, itt dolgozták ki a haditervet, amelynek alapján megindul a dicsőséges dunántúli hadjárat. Ennek emlékét örökíti meg az Önkormányzat falán elhelyezett emléktábla.

1725-ben a falu gondatlanság következtében leégett.

A földesurak támogatták a katolikus egyházat, így a tiszta református község vegyessé vált.

1848. szeptember 29-i pákozdi csatában szétvert ellenség egy része Pátkára özönlött. Seregeink Pátka alatt rohantak az ellenséges táborra. A megfutamodott horvátok a községbe menekültek, ahol a nép megtámadta őket. A szabadságharc első csatájának sikeréből a hazafias magatartású és nagy áldozatot vállaló Pátka népe

is kikéri a maga részét, még akkor is, ha általában keveset lehet olvasni a pátkaiak hőstettéről, ezt követően a falu szenvedéséről, megpróbáltatásáról.

1898-ban több település összefogásával vasútvonal épült Székesfehérvár és Bicske között. A vonalat november 23-án adták át a forgalomnak. Az új vasút nyújtotta lehetőségek kihasználásával soha nem tapasztalt ütemű fejlődés indult meg a faluban.

1979-ben azonban egy szomorú esemény következett be: a festői környezetben kanyargó síneken megszűnt a vasúti személyszállítás. A pályatestet Lovasberény és Bicske között felszedték, ma csupán teherforgalom zajlik a vonalon Lovasberényig. Az 1990-es évek elején tanulmányterv készült a vonalszakasz "turistasebességre" járhatóvá tételéről. Ennek megvalósulása igazi kirándulóhellyé emelné úgy Pátka községet, mint a többi vasútvonal mentén fekvő településeket.

Az első világháborúban harci cselekmények nem folytak a község területén, mégis lényeges károk keletkeztek. A harctérre kerültek közül 92 személy vesztette életét. Ennek állít emléket a község főterén elhelyezett, csúcsán turulmadárral ékesített emlékoszlop. Ezzel szemközt áll a második világháborúban elesett 64 pátkai hősnek és 75 polgári áldozatnak állított emlékmű is.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Pátka Község Székesfehérvártól 15 km távolságra található a 811 számú fő út mellett. A település a Velencei-hegység és a Vértes között helyezkedik el kiemelt vízgyűjtő területe a Velencei-tónak. A település mellett két nagyobb víztározó található a Pátkai tározó és a Zámolyi tározó.

Pátka jelenleg zsáktelepülés, ugyanis mióta aszfaltos úton közlekedünk megszűnt a kapcsolat Zámoly és Csákvár településekkel, mivel a két település csak földúton közelíthető meg.

2. Főbb demográfiai jellemzők

A következőkben bemutatjuk az állandó lakosság számának változását, a születések és halálozási esetek alakulását jellemző tendenciát, a népesség kor szerinti összetételét a vizsgált időszakban.

a) Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt években)

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2014.	12	25
2015.	16	23
2016.	14	15
2017.	19	26
2018.	15	26

b) Népesség kor szerinti megoszlása 2018. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő	Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a
0-2	59	Gyermek és fiatalkorú	319	18
3-5	55			
6-13	135			
14	23	Munkaképes korú	1009	57
15-17	47	Időskorú	430	24
18-59	1009			
60-	430			
Összesen:	1695	Összesen:	1758	100

3. Infrastruktúra helyzete

- A település közúton kapcsolódik a 811-es főúthoz.
- Vonalas közművek közül jelenleg kiépített a szennyvízcsatorna, víz- és a gázhálózat.
- Telefonellátottság mind vezetékes mind mobilhálózattal jól megoldott a településen.
- A szilárd hulladék gyűjtése heti rendszerességgel hulladéktároló edények ürítésével megoldott a település belterületén. A külterületi hulladékelszállítás zsákos rendszerrel működik, az Önkormányzat segítségével.
- Internet ellátottsága a településnek jó, mely több technikai megoldással működik.
- Kábeltévé kiépítésre került.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A település adottságaiból adódóan jellemzően előforduló és túlsúlyt képviselő vállalkozási tevékenységek bemutatása.

Pátka Község területén jelenleg a cégtár nyilvántartás alapján 201 cég üzemel, melynek jelentős része kereskedelemmel, szolgáltatással foglalkozik. A nagyobb gazdasági hangsúlyt képező vállalkozások azonban inkább mezőgazdasági termelő munkát végeznek, emellett több befektető társaság is jelen van a településen melyek tevékenysége jelenleg kevésbé látványos.

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele 2018-ban

Ágazat	Vállalkozások száma
KKT	1
Főfoglalkozású önálló vállalkozó	60
Mellékfoglalkozású önálló vállalkozó	73
Nyugdíjas önálló vállalkozó	17
Regisztrált őstermelő	51
Összesen:	202

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

A) Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatokat az Möt. tartalmazza.

B) Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- a) Sajátos nevelési igényű gyermekek oktatási ellátása
- b) Közösségi tér biztosítása
- c) Sporttámogatás
- d) Testvér-települési kapcsolatok létrehozása ápolása
- e) Helyi újság fenntartása
- f) Lakosság önszerveződő közösségeinek támogatása
- g) Ösztöndíj támogatások

C) Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

a) Óvodai ellátás: Pátkai Csemetekert óvoda

b) Egészségügyi ellátás: saját épületben, Önkormányzat működtetésében

c) Szociális ellátás: helyben és az Iszkaszentgyörgyi Szociális Ellátási Központ működtetésével

d) Kultúra: a Művelődési ház, könyvtár és közösségi ház, Báró Ivánka Géza Hely és Agrártörténeti Gyűjteményes Ház, Diák- és Sportegyesület Szabadtéri Színháztér az önkormányzat fenntartásával

e) Sport: Önkormányzati tulajdonú műfüves pálya, valamint sportpálya és öltöző, használata együttműködésben a helyi sportegyesületekkel

A településen regisztrált állás keresők és szociális ellátásban részesülők 2018.02.20-i állapot szerint.:

Megnevezés	Mutatószám
Regisztrált állás keresők száma (fő)	39
Szociális ellátásban részesülők száma (fő)	46
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők	4
- lakásfenntartási támogatásban részesülők	39
- egészségkárosodott	3
Közfoglalkoztatottak	5
Munkaképes korú lakosság száma (fő)	1009
Munkanélküliségi ráta (%)	3,8

6. Környezeti állapot

A település zöldterülettel való ellátottsága jónak mondható, a zöldterületek állapota azonban nem megfelelő, azok karbantartásához eszközállomány nem áll rendelkezésre, a bér munkák elvégzéséhez viszont hiányoznak az anyagi források. A település beépítettsége a régi településrészen szinte teljes, míg a telekfejlesztések következtében külterületekből létrejött indokolatlanul magas számú telek tömegesen beépítetlen.

A környezetünkre pozitívan ható tényező, a települést körülvevő erdősített vidék, a Velencei-hegység és a Vértes, mely miatt több helyről kiváló panoráma nyílik az itt lakóknak.

A környezet szempontjából nagyon fontos negatívan ható tényezők a következők:

- A település mellett található kontraszabályozott víztározó
- A Vértes felől érkező szélterhelés
- A korábbi felelőtlen mezőgazdasági termelés okozta környezeti károk

7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

A környező településekkel Pátka község kapcsolata fejlesztést igényel. A közös kistérségi partnerségnek köszönhetően a települések vezetősége között a párbeszéd jó, míg közös fejlesztésekre egyelőre kevesebb a példa. A jövőben célszerű hasonló térségen belüli együttműködések kialakítani.

A településünk tagja a Vértes Gerecse Vidékfejlesztési Közösségnek, melyben van további két település a Székesfehérvári kistérségből, Zámoly és Sárkeresztés. Ezekre a többszörös kapcsolatokra fontos együttműködések épülhetnek a jövőben.

Külföldi testvérkapcsolatunk jelenleg három településsel él: Hetény, Körösfő és Szemeréd Községekkel. A három településsel a kapcsolat több évre visszatekint, melynek fenntartására elkötelezett mindegyik fél.

8. Az előző ciklusban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

a) Megvalósult fejlesztések

Fejlesztés megnevezése	Összege
Fűtés „korszerűsítés”	26.780.000 Ft
Játék és pihenés a hársok és kőrisek árnyékában pályázat	17.475.000 Ft
Báró Ivánka Géza Hely- és Agrártörténeti Gyűjteményes Ház pályázata	16.396.000 Ft
JCB kotró-rakodó gép, AP500 pótkocsi, Giraffa rézsúkasza beszerzés	32.055.000 Ft

Ivóvíz pályázat	234.000.000 Ft
Óvoda energetikai korszerűsítése	24.000.000 Ft
Orvosi rendelő nyílászáró cseréje	2.000.000 Ft
Könyvtár felújítása	2.500.000 Ft

b) Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

Fejlesztés megnevezése	2019-ig teljesült	További pénzügyi kihatás
Ravatalozó	18.113.000 Ft	
Közvilágítás		(havonta) 240.000 Ft
TOP turisztikai pályázat	14.000.000 Ft	40.000.000 Ft
Helyi piac működtetése pályázat		80.000.000 Ft

9. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

<p>Erősségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vonzó természeti környezet, • Megyeszékhely közelsége • Teljes körű közmű ellátottság 	<p>Gyengeségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A gazdaság alacsony szintje, • Forráshiányos az Önkormányzat • Alacsony képzettségi szint (elsősorban szakipari képzettségek hiánya) • Bel- és külterületi utak, járdák rossz állapota • Helyi vállalkozások alacsony tőkeereje • A mélyszegénységben élő rétegek társadalmi beilleszkedési képessége alacsony
<p>Lehetőségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Növekszik a falusi-, lovas-, agro-, vadász-, horgászturizmus iránti igény, • EU-s fejlesztési pályázati források igénybevétele. • Beruházók aktivitása növekszik • Fiatalodhat a település, nagy mennyiségű üres telek és ház • Székesfehérvár, és az autópálya közelsége • A megépülő autópálya összeköttetés • A község vadász és lovasturisztikai szerepének előmozdítása • A mélyszegénységben élő alacsony képzettségű beilleszkedni képtelen emberek speciális kezelése (szociális foglalkoztató, stb.) • A víztározó jóléti hasznosításának előmozdítása • A korábban méltatlanul elvett közigazgatási 	<p>Veszélyek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A település kedvező földrajzi fekvését nem tudja kihasználni a közlekedési infrastruktúra alacsony szintje miatt és ezért versenyhátrányba kerülhet • A nagy számú ingatlan egyszerre piacra kerülése a kereslet megjelenésének elmaradása miatt csökkenti az egyes ingatlanok értékét • Az értékét veszített ingatlanokba szakképzetlen alacsony jövedelmű rétegek költöznek tovább fokozva a szociális kiadásokat • Öregedő település • Víztározó magánkézbe kerülése

területek részbeni visszaállítása (római kori kőgát, pátkai vadászház, kőkereszt))	
<ul style="list-style-type: none"> • Ipari park kijelölése • Szolgáltatások bővítése, szórakozás, rendezvények biztosítása a fiatalok részére 	

FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Az előző fejezetekben a helyzetelemzés és értékelés feltárta a település jelenlegi helyzetét, a leglényegesebb szükségleteket és a fontosabb problémákat. Ezen túl a helyzetértékelés eredményeként felszínre kerültek a gyenge és erős pontok, valamint a lehetőségek és az esetleges veszélyek, melyek alapvetően determinálhatják a további fejlesztési elképzeléseket.

A stratégiai helyzetelemzésre alapozva ennek a fejezetnek elsődleges célja a stratégiai fontosságú települési sajátosságok, környezeti tényezők bemutatása és az önkormányzat által kötelezően ellátott és önként vállalt feladatainak az ismertetése. Az ezekből fakadó előnyökre támaszkodva meg kell határozni a konkrétan megvalósítani kívánt fejlesztési stratégiát.

A gazdasági programnak a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével illeszkednie kell a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz.

2. Az önkormányzat által tervezett kötelezően ellátott és önként vállalt feladatainak ismertetése

Kötelezően ellátott feladatok:(A települési önkormányzat kötelezően ellátandó helyi közszolgáltatási feladatait az Möt. 13. §-a tartalmazza. Ezen felül ágazati törvények is rendelkeznek arról, hogy egyes közszolgáltatásokról és helyi közhatalmi feladatok ellátásáról gondoskodik.)

3. Fejlesztési alapelvek

Pátka Község fejlesztési koncepciójának kialakításakor a lentebb felsorolt alapelvek és értékek kerültek megnevezésre, melyek a település fejlődése szempontjából meghatározóak, mind a fejlesztési célok kitűzésekor, mind a konkrét fejlesztések tervezésekor és megvalósításakor. Ezek az elvek iránymutatóak akkor is, amikor a rendelkezésre álló forrásokat kell elosztani a fejlesztési lehetőségek között.

Azokat a fejlesztéseket, amelyek nem felelnek meg ezeknek az elveknek, nem támogathatóak az önkormányzat részéről a gazdasági programba nem kerültek felvételre.

Az alapelvek a következők:

- a) A természeti környezet megőrzése.
- b) A meglévő település arculatának megőrzése, továbbfejlesztése.
- c) A természeti adottságokat figyelembe vevő fejlesztések kiemelten történő kezelése.
- d) Az önkormányzat kötelező feladatellátásához kapcsolódó fejlesztések.
- e) Meglévő intézménystruktúra átalakítása, a kihasználtság javítása.
- f) Gazdasági, turisztikai potenciál növelése
- g) Életminőség és a közbiztonság növelése

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

Pátka Község Stratégiai célja egy mondatban megfogalmazva Pátka településen élő nehéz gazdasági helyzetben lévő lakosság, s a mélyszegénységben élők lakosságon belüli arányszámának csökkentése a jóléti társadalom vívmányainak elterjesztése a településen.

A célkitűzésünk a következő:

- A helyi vállalkozások munkához juttatása, a település pályázataiba való bevonása.
- A település infrastruktúrájának fejlesztése, vállalkozásoknak, befektetőknek, betelepülőknek vonzóvá tétele.
- Úthálózat bővítése.
- Óvodai ellátás igény szerinti bővítése (3 év alatti gyermekek, hosszabb nyitvatartási idő).
- Turisztikai fejlesztések támogatása, elősegítése.
- Közbiztonsági fejlesztések szorgalmazása.
- Településközpont fejlesztése.

A célkitűzések kiadásainak a meghatározásánál megvalósítására szolgáló lehetséges források közül az önkormányzat saját forrásaira kevésbé lehet számítani. A legtöbb célkitűzés, állami hozzájárulás, pályázati forrás, hitel bevonásával érhető el és azok összetételénél a pályázati forrás és a hitel túlsúlya várható.

A kitűzött cél elérése érdekében az alábbi intézkedések rögzítését kell megtennünk:

- Évente aktualizált pályázati tervet kell készíteni.
- A pályázatok beadásához szükséges mértékben be kell vonni a helyi civil szervezeteket, meghatározva azok szerepét az egyes pályázatoknál
- Elő kell segíteni a vállalkozások fejlesztési terveit

2. A megvalósítás mechanizmusa

A gazdasági program elkészülte önmagában még nem garancia arra, hogy a felvázolt célok meg is valósuljanak. A gazdasági programban felvázolt elképzelések, tervek megvalósításának az alapvető feltételei a következők:

- a)** A döntéshozók, (képviselők) és a végrehajtásban résztvevők elkötelezettsége a kitűzött célok iránt
- b)** Szükséges dokumentumok, tervek megléte (pl. területrendezési tervek, projekt-tervek, megvalósíthatósági tanulmányok előkészítése, stb.)
- c)** Marketing munka
- d)** Finanszírozás

Minden esetben megkerülhetetlen kérdés a javasolt feladatok finanszírozása, különösen most, amikor Pátka Község Önkormányzata jelenlegi szűkös anyagi lehetőségeivel rendelkezik csak. A finanszírozás biztos forrásának tekinthető a település költségvetésének bevétele, lehetséges forrása pedig nagy valószínűséggel az Európai Mezőgazdasági És Vidékfejlesztési Alap támogatásai, lakossági támogatások, Magyar Faluprogram.

Le kell szögezni azonban, hogy a gazdasági programnak a közösség által megfogalmazott célokból kell kiindulnia nem pedig a helyi lehetőségekből. Azok összehangolása a tervezés egy következő szakasza kell, hogy legyen. A fejlesztési elképzeléseket a programhoz kapcsolva célszerű rögzíteni. A konkrét megvalósuló programnak a fent leírt stratégiai célhoz kell kapcsolódnia, mely annál hatékonyabb lesz, minél jobban segíti a stratégiai cél megvalósulását.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE

A megvalósítás költségei éves ütemezésben

Feladat, fejlesztés megnevezése	Ráfordítások éves ütemezése				Összes ráfordítás
	1. év	2. év	3. év	4. év	
gyermek óvodai ellátásának fejlesztése óvoda bővítésével (terem kialakítás, mosdó, pelenkázó kialakítása)				25.000.000 Ft	25.000.000 Ft
Óvodai infrastruktúra fejlesztése, (berendezések és játékok cseréje fejlesztő eszközök beszerzése, informatikai fejlesztések, közlekedési oktató pálya, sporteszközök beszerzése) és energetikai fejlesztése		11.000.000 Ft		12.000.000 Ft	23.000.000 Ft
Belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése.			15.000.000 Ft		15.000.000 Ft
Turizmusfejlesztés		400.000 Ft	400.000 Ft	400.000 Ft	1.800.000 Ft
811-es út csomópont gyalogos átkelő biztonságossá tétele és kerékpár tároló építése közösségi közlekedéshez való kapcsolódás érdekében.				12.000.000 Ft	12.000.000 Ft
Közös hivatal megközelítése hivatásforgalmi kerékpárral.				60.000.000 Ft	60.000.000 Ft

811-es út melletti gyalogos övezet kialakítása(járda)				2.400.000 Ft	2.400.000 Ft
Intézmények napelemmel történő felszerelése (Óvoda, Orvosi rendelő)		3.500.000 Ft		3.500.000 Ft	7.000.000 Ft
Ifjúsági klub kialakítása		30.000.000 Ft			30.000.000 Ft
Feladat, fejlesztés megnevezése	Ráfordítások éves ütemezése				Összes ráfordítás
	Összes ráfordítás				
	1. év	2. év	3. év	4. év	
Helyi identitás erősítő programok szervezése (Rózsafesztivál, kulturális programok)		1.000.000 Ft	1.000.000 Ft	1.000.000 Ft	3.000.000 Ft
Helyi értéktár gondozása, programszerű bemutatása.		500.000 Ft	500.000 Ft	500.000 Ft	1.500.000 Ft
Belmajor környezetvédelmi rehabilitációja	260.000 Ft	260.000 Ft	260.000 Ft	260.000 Ft	1.040.000 Ft
Környezet állapotának javítása		500.000 Ft	500.000 Ft	500.000 Ft	1.500.000 Ft
Utak javításához, külterületi utak fejlesztéséhez szükséges eszközök beszerzése		8.000.000 Ft			8.000.000 Ft
Helyi TDM egyesület működtetése		1.000.000 Ft	1.000.000 Ft	1.000.000 Ft	3.000.000 Ft
Összesen:					194.240.000 Ft

Források alakulása éves ütemezésben

Források megnevezése	Bevételek éves ütemezése				Összes bevétel
	1. év	2. év	3. év	4. év	
Pályázati forrás					178.150.000 Ft
Önerő					16.090.000 Ft
Összesen:					194.240.000 Ft